Этномәдениеттану
11-сынып
1 деңгей

1. «Қауіпті будан» шығармасының екінші атауын белгілеңіз.
A) «Біздің жақта қыс ұзақ»
B) «Кісікиік»
C) «Атау-кере»
D) «Сайтан көпір»
E) «Қамшыгер»
2. Оралхан Бөкейдің Н.Островский атындағы Бүкілодақтық әдеби сыйлық алған туындысын көрсетіңіз.
A) «Жетім бота»
B) «Қар қызы»
C) «Құлыным менің»
D) «Сайтан көпір»
E) «Найзағай ізі»
3. «Дала, сенің ұлыңмын!» поэмасында ақын кешіруге болмайды деп нені көрсеткенін анықтаңыз.
A) Өмірге кеш келгенін
B) Рейхстагқа ту тікпегенін
C) Амангелді сарбазы бола алмағанын
D) Үлкен ғалым болма алмағанын
E) Өмірде елең қылар ерлік жасамағанын
4. Баққожа Мұқайдың «Өмірзая» романының тақырыбын табыңыз.
A) Тарихи
B) Биографиялық
C) Сыни
D) Әдеби
E) Публицистикалық
5. Қазақ әдебиетіндегі фантастика жанрының негізін қалаушылардың бірі, жазушы-журналист, кинематогрофты белгілеңіз.
A) Оразақын Асқар
B) Айгүл Кемелбаева
C) Талапбек Сұлтанбеков
D) Жәркен Бөдешұлы
E) Медеу Сәрсеке
6. Шерхан Мұртазаның 1978 жылы Қазақ КСР Мемлекеттік сыйлығын алған шығармасын көрсетіңіз.
A) «Қара маржан»
B) «Ай мен Айша»
C) «Қызыл жебе»
D) «Бір кем дүние»
E) «Мылтықсыз майдан»
7. «Бесеудің хаты» пьесасының негізгі оқиғасы қай жерде болғанын анықтаңыз.
A) Кремль. Рысқұловтың кабинеті

B) Алматы. Мүсіреповтің кабинеті
C) Мәскеу. Сталиннің кабинеті
D) Алматы. Голощекиннің кабинеті
E) Мәскеу. Ивановтың кабинеті
8. «Бесеудің хаты» пьесасындағы оқиға өткен жылды табыңыз.
A) 1930
B) 1932
C) 1941
D) 1928
E) 1937
9. «Масғұт» поэмасында шал Масғұтқа алғыс ретінде не ұсынатынын белгілеңіз.
A) Анар
B) Нан
C) Гүл
D) Сусын
E) Жеміс
10. Абайдың аяқталмаған поэмасын көрсетіңіз.
A) «Масғұт»
B) «Әзім әңгімесі»
C) «Дала»
D) «Ләйлі-Мәжнүн»
E) «Ескендір»

11.Шыңғыс хан тұрмыс салт ережелері мен моңғолдар өмірін қамтыған арнайы заңдар жинағын шығарды. Сол заң қалай аталады?
A) «Ұлы Жасақ»
B) «Ата заң»
C) «Манускрипт»
D) «Шыңғыс ханның кодексі»
E) «Моңғолдардың шындығы»

12. Моңғол империясы төрт бөліктен құралды. 1227 жылы Шыңғыс хан қайтыс болады. Ұлы хан мәртебесін (Моңғол империясының жоғары билеушісі) Шыңғыс ханнан кейін кім иеленді?
A) Жебе нойон
B) Шағатай
C) Үгедей
D) Жошы
E) Төле

13. Қай ханның бұйрығымен жаулап алынған елдерде халық санағы жүргізілді?
A) Бату хан
B) Мөңке хан
C) Шыңғыс хан

D) Өзбек хан
E) Жошы хан

14.Алтын Орда мемлекетінде ислам діні мемлекеттік дін болып қабылданды. Қай ханның тұсында?
A) Бату хан
B) Берке хан
C) Тоқтамыш хан
D) Өзбек хан
E) Жәнібек хан

15.Әмір Темірдің өмір сүрген жылдары.
A) 1336-1405 жж.
B) 1326-1401 жж.
C) 1338-1408 жж.
D) 1370-1415 жж.
E) 1343-1405 жж.
16. Қуаңданған экологиялық ортаның қалыптасуына байланысты Қазақстанда қалыптасқан шаруашылық түрі:
A) жәрмеңкелік сауда
B) танаптық егіншілік
C) көшпелі мал шаруашылығы
D) жеңіл өнеркәсіп
E) ағаш ұсталығы
17. VI-IX ғғ. Ұлы Жібек жолы бойында қала өркениеті дамыған аймақ:
A) Оңтүстік Қазақстан
B) Батыс Қазақстан
C) Орталық Қазақстан
D) Шығыс Қазақстан
E) Солтүстік Қазақстан
18. XVIII ғ. 20 жж. Ресейдің оңтүстік сібірлік шептерін қорғау үшін Қазақстанда салынған бекіністер:
A) Іле, Қапал
B) Семей, Өскемен
C) Райым, Қазалы
D) Верный, Мерке
E) Әулиеата, Ақмешіт
19. XIX ғ. соңында көшпелі халықтан жиналған «түтін салығы» көлемі:
A) 1,5 рубль күміс
B) 2,5 рубль күміс
C) 3,5 рубль күміс
D) 4,5 рубль күміс
E) 5,5 рубль күміс
20. Қазақстандағы 1991-1993 жж. нарықтық экономиканы енгізуге тән оқиға:
A) ұжымдастыру

B) индустрияландыру
C) мемлекеттендіру
D) ірілендіру
E) жекешелендіру

11-сынып
2 деңгей

1. Айгүл Кемелбаеваның әдебиеттану-эстетика кітабын белгілеңіз.
A) «Сөз хикмет»
B) «Тобылғысай»
C) «Жетінші құрлыққа саяхат»
D) «Мұнара»
E) «Шолпанның күнәсі»
2. «Талапбек Сұлтанбекұлы. Ұстаз. Қаламгер. Қайраткер» деп аталатын кітаптың құрастырушысын көрсетіңіз.
A) Омарғазы Айтанұлы
B) Батырхан Құсбегин
C) Алдияр Сұлтанбеков
D) Тәліпбай Қабаев
E) Жұмабай Біләлұлы
3. Оразақын Асқардың шығармасын анықтаңыз.
A) «Мұнара»
B) «Жеткіншек»
C) «Түс»
D) «Хат»
E) «Қара музыка»
4. Абай 80-жылдарда Михаэлис арқылы кіммен танысқанын табыңыз.
A) Н.И.Долгополов
B) В.Н.Филиппов
C) Н.А.Некрасов
D) И.С.Тургенев
E) А.Дюма
5. Абайдың білім алған орнын белгілеңіз.
A) Уфадағы «Ғалия» медресесі
B) Уәзифа медресесі
C) Семей қалалық бес кластық орыс қазына училищесі
D) Торғай қаласындағы уездік орыс-қазақ мектебі
E) Приходская школа
6. Берілген үзіндідегі қолданылған көркемдегіш құралды көрсетіңіз.
Алтын күнді, қара жерді сағындым,
Асау тайдай еркелетіп өсірген
Ағайынды,туған елді сағындым.
A) Метафора
B) Теңеу
C) Аллитерация

D) Шендестіру
E) Эпитет
7. Құнанбайдың Айғыздан туған баласын анықтаңыз.
A) Тәңірберді
B) Абай
C) Ысқақ
D) Қалиолла
E) Оспан
8. Абай оқыған Еуропа ақынын табыңыз.
A) Г.Спенсер
B) И.С.Тургенев
C) Л.Н.Толстой
D) Н.А.Некрасов
E) И.В.Гете
9. Оралхан Бөкейге берілген сыйлықты белгілеңіз.
A) Н.Островский атындағы Бүкілодақтық әдеби сыйлық
B) «Түрік дүниесіне қызмет» сыйлығы
C) Абай атындағы мемлекеттік сыйлық
D) «Тарлан» сыйлығы
E) Моңғолияның халықаралық АВЬЯС сыйлығы
10. Драма жанрының түрін көрсетіңіз.
A) Новелла
B) Очерк
C) Трагедия
D) Поэзия
E) Өлең

11. Қай жылы «Ауыл шаруашылық қауымы туралы» Ереже шықты?
A) 1260 ж
B) 1327 ж
C) 1279 ж
D) 1271 ж
E) 1294 ж

12. Қытайдағы моңғол династиясының соңғы императоры?
A) Құлағу
B) Құбылай
C) Шідебала
D) Тоғон-Темір
E) Есін-Темір

13. Этникааралық жанжалдар себебіне жатпайтын факторды анықтаңыз.
A) аумақтық дау
B) этномәдени және тілдік мәселелер
C) конфессионалдық және діни фактор

D) нәсілдік кемсітушілік
E) ұлттандыру

14.Экономика бастауы жайлы ілім қандай еңбекте көрсетілген?
A) «Ману заңдары»
B) «Будда заңдары»
C) «Конфуции ілімі»
D) «Шығыснама»
E) «Лао ілімі»

15.Экономика ғылымын әрі қарай дамытқан Адам Смиттің еңбегі:
A) «Экономикалық бағыттыр»
B) «Халықтар байлығының себептері туралы зерттеу»
C) «Меркантилизм»
D) «Физикократтар»
E) «Көрінбейтін қол»
16. Ортағасырлық «Бұхара мейманның жазбалары» шығармасының авторы:
A) әл-Якуби
B) ибн Рузбихан
C) ибн Фадлан
D) әл-Макдиси
E) Гардези
17. Қазақстандағы ортағасырлық қалалардың неғұрлым жақсы қорғалған, қала әміршісі тұратын орталық бөлігі:
A) сардоба
B) махалла
C) рабат
D) шахристан
E) цитадель
18. XVI ғ. соңында Қазақ хандығының астанасы болған қала:
A) Сүткент
B) Жанкент
C) Сауран
D) Түркістан
E) Сарайшық
19. XX ғ. 40 жж. индустрияландыру нәтижесінде Қазақ КСР-і мұнай өндіруден одақта:
A) бірінші орында болды
B) екінші орында болды
C) үшінші орында болды
D) төртінші орында болды
E) бесінші орында болды
20. Жетісу казак әскері құрылған жыл:
A) 1886 жыл
B) 1808 жыл

C) 1867 жыл
D) 1801 жыл
E) 1860 жыл

11-сынып
3 деңгей

1. Оралхан Бөкейдің драмалық шығармасын көрсетіңіз.
A) «Мұзтау»
B) «Бура»
C) «Қар қызы»
D) «Атау-кере»
E) «Сайтан көпір»
2. Жарасқан Әбдірашевтің төл шығармасын белгілеңіз.
A) «Перзент парызы»
B) «Дәрігер Айболит»
C) «Ойыншықтар»
D) «Мәңгі көктем»
E) «Құлпытас»
3. Баққожа Мұқайдың драмалық шығармасын табыңыз.
A) «Жалғыз жаяу»
B) «Өмір арнасы»
C) «Ерулік»
D) «Аққу сазы»
E) «Иірім»
4. «Шашты» әңгімесінің кейіпкерін көрсетіңіз.
A) Сәмен
B) Атажан
C) Қажытай
D) Сералы
E) Құсни
5. «Бесеудің хаты» тарихи драмасындағы жағымды кейіпкерді анықтаңыз.
A) Құрамысов
B) Елеусіз
C) Исаев
D) Иванов
E) Мүсірепов
6. Жәркен Бөдешұлының жыр жинағын белгілеңіз.
A) «Бөрінің асығы»
B) «Тәуелсіздік тартулары»
C) «Орбұлақ»
D) «Көкорай»
E) «Балқарағай
7. Абайдың он жетінші қарасөзінде Ғылымға жүгінген кейіпкерді көрсетіңіз.
A) Мейірім

B) Ес
C) Білім
D) Қайрат
E) Жігер
8. Абайдың ақын шәкіртін табыңыз.
A) Дулат
B) Мұрат
C) Шәкәрім
D) Рысқұл
E) Тәңірберген
9. Абайдың ел билеушілердің жиренішті, құнарсыз мінездерін, әдет-машықтарын сынға алатын өлеңін көрсетіңіз.
A) «Болыс болдым, мінеки»
B) «Жасымда ғылым бар деп ескермедім»
C) «Қақтаған ақ күмістей кең маңдайлы»
D) «Білімдіден шыққан сөз»
E) «Ғылым таппай мақтанба»
10. Эпитетті табыңыз.
A) Туған айдай нұрланып,
Дулыға кидім,өкінбен.
B) Сыртым- құрыш,жүзім болат,
Тасқа салсаң, майрылман.
C) Шырайды қайғы жасырмай,
Күлкінің ерні кезермес.
D) Етектейін еріннен
Екі елісі қалыпты.
E) Таңдайға біткен қызыл тіл,
Тірлікте не шайнасаң жұтар ол.

11. 1327 жылы Қытайда неге тыйым салынды?
A) бейбіт уақытта қару алып жүру тыйым салды
B) ғибадатханаларға халықтан жер сатып алуға тыйым салды
C) ауылшаруашылықта құлдар еңбегің пайдалануға тыйым салды
D) шетел көпестермен сауда-саттық жүргізуге тыйым салды
E) еркін дін сенуге тйым салды

12. Мәскеудің өркендеуі. Мәскеу княздігі Владимир Ұлы княздігінен бөлініп шықты. Александр Невский, Даниил Александрович, Юрий Даниилович, Иван Даниилович және Дмитрий Донской княздардың жүргізген саясаттың нәтиежесінде Мәскеу княздігі орыс жерлерді біріктіріп, орталықтадырылған мемлекеттке айналады.
Осы князьдың тұсында Мәскеудің иелігіне Ростов, Галиц, Белозерск және Углич княздіктер кірді?
A) Александр Невский
B) Дмитрий Донской

C) Иван Даниилович
D) Юрий Даниилович
E) Даниил Александрович

13.Мәскеудің өркендеуі. Мәскеу княздігі Владимир Ұлы княздігінен бөлініп шықты. Александр Невский, Даниил Александрович, Юрий Даниилович, Иван Даниилович және Дмитрий Донской княздардың жүргізген саясаттың нәтиежесінде Мәскеу княздігі орыс жерлерді біріктіріп, орталықтадырылған мемлекеттке айналады.
Осы князьдардың арасынан қайсысы Алтын Ордадан князьдік жарлық алып Русьтың алғашқы ұлы князі болды?
A) Александр Невский
B) Дмитрий Донской
C) Иван Даниилович
D) Юрий Даниилович
E) Даниил Александрович

14.Тарихи оқиғалардың хронологиялық ретін анықтаңыз:
1.Қожа Ахмет Ясауидың басына кесене тұрғызуға бұйрық береді
2. Әмір Темір Хорезмге жорық бастайды
3. Анкара түбінде түріктердің қолбасшысын Баязидті тас-талкан етіп жеңеді
4. Қытайға жорыққа шығады
5. Мәуереннахарға өз билігін орнатады
A) 1,5,4,3,2
B) 2,1,5,3,4
C) 3,5,1,2,4
D) 4,1,3,2,5
E) 5,2,1,3,4

15. «Бұл кезеңде қызмет көрсету саласы айтарлықтай өсіп, тұтыну тауарларының өндірісі мен олардың экономиканың басты секторына айналуына әсер етті». Бұл экономикалық өсімнің қай кезеңі болып табылады?
A) Ауқымды жаппай тұтыну кезеңі
B) қозғалыс кезеңі
C) өтпелі қоғам кезеңі
D) жетілу кезеңі
E) дәстүрлі аграрлы қоғам кезеңі

16. Ортағасырларда көшіп-қону мүмкіндігі жоқ, малдан айрылып отырықшылыққа көшкен кедейлер:
A) жатақ
B) шаруа
C) қоңсы
D) байғұс
E) кірме

17. «Экономиканы социалистік жаңғырту кезеңдерінің» бірі:
A) 1822-1844 жж.
B) 1867-1886 жж.
C) 1907-1912 жж.
D) 1953-1964 жж.
E) 1991-1995 жж.
18. «Орталық Азия» ұғымын алғаш қолданған неміс ғалымы:
A) А. Гумбольдт
B) Г. Миллер
C) В. Бартольд
D) Э. Мейер
E) Р. Фальк
19. Сақ-парсы соғысы сипатталған «Бехустин жазбалары»:
A) қытай деректері
B) араб деректері
C) иран деректері
D) грек деректері
E) римдік деректер
20. Арқайым, Сынтасты секілді алғашқы қалалар пайда болған кезең:
A) тас дәуірі
B) энеолит дәуірі
C) қола дәуірі
D) темір дәуірі
E) ортағасырлар